

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyílttér szavanként 6 L.

Alapította: ifj. Szántó Károly.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: Dr. Bocz Soma
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“

Megjelenik minden vasárnap.

Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére küldendők.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatnak vissza

A jövő útja.

Azok a szívből jövő szavak, melyeket lapunk múlt számában Benkő Lajos polgártárs e lap olvasóihoz intézett, meg kell, hogy találják Szászvárosban és vidékén minden velünk érző és velünk rokonszenvező polgártárs szívéhez az utat. Mik voltak tulajdonképpen Szántó Károly érdemei, hogy Benkő polgártárs olyan melegen emlékszik meg róla? Egyszerű reá a felelet. Ideálistusa emberszeretete, amely arra ösztönözte őt, hogy istenadta tehetségét, még az élet gyakorlati követelményeinek önmagával szemben elhanyagolása árán is embertársainak, a köznek, egyszóval mindenkinek szolgálatába állítsa. És tette ezt nemcsak kulturális céllal, fölvilágosítás céljából, a haladás és fejlődés útjait egyengetve, polgártársai ilyenemű igényeit kielégítve, hanem, ami már egy fokkal többet jelent, a poéta-lélek egy árnyalatával szórakoztatva és mosolyt varázsolva az ajkakra.

A nyárspolgári gondolkodás, amely csak a saját anyagi érdekeit nézi s ha az első milliót megszerezte, annál mohóbban vágyik és kiméletlenebbül törtet, legázolva, akiket útjában talál, a második, harmadik millió után, azt feleli erre: „Mire való mindez? Én gondoskodom magamról, más is tegye ugyanezt: aki bírja marja“.

A történelem megállapítja, hogy az idealisztikus és anyagi gondolkodás ezen harca éppen olyan régi mint az emberiség története, de megállapítja egyszersmind azt is, hogy az anyagi gondolkodás tulsulyra emelkedése minden időben a süllyedés a hanyatlás időszaka volt. És ez nem is lehet másképpen mert az idealisztikus gondolkodás azt jelenti, hogy az egyén magát elsősorban egy nagy egész, legyen az állam, vagy társadalom tárgyának tekinti s hajlandó akarását és cselekvését magasabb célok szolgálatába állítani, úgy az anyagi gondolkodásu egyén magát tekinti a társadalom központjának s azt kívánja, hogy embertársai alkalmazkodjanak az ő egyéni érdekeihez. Első esetben a társadalom akcióképességét, ellenálló erejét nagyban növeli annak belső összetartása, utóbbi esetben a társadalom magasabb közös céljainak szolgálatát nagyban gátolják a centrifugális erők, melyek annak kebelében működnek. Az utóbbi sajnálatos állapotnak okozói igen gyakran nagy nemzeti csapások kulturátlanság.

Azok az óriási veszteségek, melyektől a végzetes nagy háboru után még a győzők sincsenek megkímélve, a legyőzöttek pedig

általuk egyenesen a nyomorba lettek taszítva, még sokáig fogják éreztetni romboló hatásukat. Ám az anyagi veszteségnél, mely ért és érhet bennünket, sokkal nagyobb az erkölcsi kár mely kulturnívónk csökkenése és a jellemek elselejtesedése folytán szakadhat reánk.

Az anyagi veszteségek pótlása könnyebb feladat, mert erre már a létfenntartás ösztöne kötelez bennünket, nagyokat és kicsinyeket, de a kulturnívó föntartása, a jellem megőrzése iránti ösztön már sokkal finomabb szálakból van szöve, bizonyos szociális érzék és magasabb becsvágy szükséges hozzá, amely egészen egyszerű emberekben is meglehet, de fájdalom néha magas észtehetségű emberekből is hiányzik.

Különös gonddal kell megválogatnunk vezetőinket, akiknek közügyeink intézésében bizonyos hatáskört adunk. A közbizalom által nyújtott szélesebb hatáskör, a vezetői szerep: alkalom a több jóra, de egyszersmind több roszra is. Aki törvényt és szabályt nem tisztel, aki magánérdekét a közérdek fölé helyezi, aki nem helyez becsvágyat abba, hogy az intézmény, melyet gondjaira bízta, előre haladjon s belőle a közjóra áldás fakadjon, nem méltó a közbizalomra. Az a társadalom pedig, amely ilyen alakokat, habár a legcsekélyebb hatáskörrel is tűr a nyakán élőködni, vagy könnyelmű, vagy gyáva.

Őrizkedjünk a felekezetieskedéstől, a klikkektől. Aki a becsületes névre igényt tart, annak elég nagy szívvel kell bírnia, hogy minden tisztességes embertársát felekezeti, nyelvi és nemzetiségi különbség nélkül befogadjon, különben inhumánus érzületéről vagy kulturátlanságáról teszen tanubizonyságot. A klikkek pedig a kisebb társadalomnak megölő betűi. Senkit nem szabad, hogy sértsen, ha igazságtalan ügyében nem támogatjuk s a következetességnek nem a személyi kultuszban, hanem a közjó állhatatos szolgálatában kell megnyilatkoznia. Egyszerű következmény ebből az, hogy a kölcsönös bizalmat és társadalmi békét is csak ilyen alapon lehet, föntartani, ez pedig szintén nem elhanyagolható szempont.

E kérdést a politikai pártok kérdésével állítani párhuzamban nem lehet. A politikai pártok országos érdekű, sőt világrengető kérdéseket tárgyalnak, melyeket állandó irányban és a nagy felelősség fenntartása mellett vezetni az egy meggyőződést vallók szilárd pártkeretekben való tömörülése nélkül lehetetlen, de egy kis társadalom vagy egyesület ügyeinek vezetésében fődolog a közügynek

a személyes érdekek fölött való kultusza, a kölcsönös bizalom és társadalmi béke.

Főnebbi fejtegetéseket városunk és vidék kis társadalmára s ennek az egész Hunyadvármegyével való viszonyára vonatkoztatva a következtetéseket következőkben vonhatjuk le: Ápoljuk kebelünkben az összetartást, különböző nyelvű és felekezeti honfitársainkkal szemben, az átöröklött békét, őrizzük hiven elődeinktől reánk maradt kulturális kincseinket a mennyiben az idők mostohasága miatt ujjakkal nem gyarapíthatnók azokat, adjuk át legalább a meglevőket korszerűen fejlesztve az utódoknak.

Ez utóbbiban benne van a következtetés is, melyre Benkő Lajos polgártársam jutott. Igenis tartsuk fenn a kis helyi organumot a „Szászváros és Vidéké“-t, melyet a közszükségnek érzete hozott létre, mely üzletembereinknek szószólója, egyesületeinknek, iskoláinknak szócsöve, városunk társadalmi életének hű tükre s — talán ez sem fölösleges — a városunkban és vidékén lefolyó följegyzésre érdemes eseményeknek hű megőrzője.

Hogy amennyiben meggyöngült vállaink a terheket nem bírják az anyagi terhek hordozásában résztvenni, erkölcsi testületeink is tartsák kötelességüknek azt szintén vállalni. Nézetem szerint ez a jövőnek útja.

Veteranus.

1837-1927.

A XVIII. század végén és a XIX. elején megindult reform-mozgalmak egyik messze kiható alkotása olyan egyesületeknek létesítése, melyek a közművelődés előmozdítását tűzték ki feladatuknak. Így alakult meg ezelőtt 100 évvel gróf Széchenyi István kezdeményezésére a budapesti Nemzeti Kaszinó. Példáját országszerte követték a városok s tíz évre rá 1837-ben megalakult nálunk is a „Szászvárosi Casino“.

Véletlen folytán kezünkbe került talán még egyetlen megmaradt, 1837-ben Nagyenyeden nyomtatott példánya „Alaprendszabályainak és részvényeseinek névsora“. Kivonatosan közöljük az alábbiakban az alapszabályokat, melyek élénken világítják meg a 100 évvel ezelőtti tiszta és puritán felfogást — s közöljük a tagok névsorát is fájó bizonyossággal — hogy hány családnak még csak a neve sem maradt fenn unokákban és dédunokákban, hányan pusztultak el, hányan széledtek el szerte a világba s mennyivel lettünk mi magyarok kevesebben itt és a környéken.

Alapított
1812-ben.

SZÖLLŐSY

üveg-, porcellán-kereskedése és üvegezési vállalata
Orăștie-Szászváros

18-

Ajánlja dús a felszerelt raktárát üveg-, porcellán-, képkeret-, tükör-, villanylámpa- és díszműárakban!

A Kaszinó ebben a formában eredetileg egyelőre négy évre alakult meg. Tudomásunk szerint a szabadságharc idején szűnt teljesen meg. Hosszu évek következtek ezután — az elnyomatás korszaka — mely alatt szünetelt minden társadalmi megmozdulás s csak 1866-ban támadt újra föl a ma is élő „Magyar Polgári Olvasóegylet“-ként.

*

Nevei a' részvényeseknek:

Acker Jó'sef, Balasits Emánuel, Bánffi László báró, Bányai János, Bartsay Ádám, Bartsay Gergely, Bartsay György, Bárdossi Sándor, Benedikty Jó'sef, Benedikty Leopold, Bodola Károly, Bodola 'Sigmond, Botz Jó'sef, Brúz Ferentz, Buda Bálint, Busseck Károly.

Csonka János, Czekelius Dániel, Czimbalmos Lajos, Czirják Jó'sef, Dó'sa Péter, Eperjessy Ignátz, Eperjessy Lajos, Fekete Mihály, Forrai István, Frics Lajos, Gergelyfi Antal, Göntzi András, Göntzi Ferentz, Göntzi Sándor, Gombos György, Györfly Ferentz báró, Györfly Sámuel báró, Haas János, Hegedüs Sámuel, Jó'sika Jó'sef báró.

Kádár Péter, Kemény Lajos báró, Kendeffy Farkas, Kendeffy Pál, Kenderessi Elek, Keresztes Károly, Keserü Ferentz, Keserü Sándor, Kirchner Fridrik, Kirra Tatartzi, Kiss Sámuel, Koller György, Kolosvári Dániel, Kontz János, Kosztin János, Kratky Ferentz, Kuksz Eduárd, Kun Farkas gróf, Kun Gergely gróf, Kun Gothárd gróf, Kun László gróf.

Lendvay Ferentz, Leonhárd Jó'sef idősb, Leonhárd Jó'sef ifjabb, Lészai Antal, Lészai Dániel, Lippert Jó'sef, Lőke István, Lőréni Jó'sef, Mara Jó'sef, Marton Pál, Mezei János, Molnár Ferentz, Molnár Károly, Moré János, Nagy Ignátz idősb, Nagy Ignátz ifjabb, Nagy Imre, Nagy Leopold, Nalátzy János, Nalátzy István báró, Noptsa László, Olert Mihály, Partai Albert, Pfaffenhuber Károly, Pogány István, Rigó Gábor.

Sándor Gergely, Schwarzenau Lajos báró, Spech Jó'sef, Stengel Mihály, Sterner György, Strum Titus, Szabó János, Szalántzi Elek, Székely Antal, Székely János, Székely Sámuel, Szentes Ferentz, Szentpéteri Dániel, Szeredai Ignátz, Szigethi Jó'sef, Szöllösi János.

Tartsay György, Török Jó'sef, Toth Mihály, Wagner Fridrik, Vajda Sándor, Vajna Elek, Vajna Miklós, Várad Mihály, Velitska Jó'sef, Wellman Fridrik, Veress Jó'sef, Wieser Jó'sef, Wolf Sámuel, Worbes Lajos.

Választottság. Betű rendben:

Bányai János, Bartsay Ádám, Bartsay Gergely, Bruz Ferentz Igazgató, Forrai István, Gergelyfi Antal Gazda, Györfly Ferentz báró, Jó'sika Jó'sef báró, Koller György, Kun Gothárd gróf, Leonhárd Jó'sef id. Igazgató, Leonhárd Jó'sef ifj. Pénztárnok, Lészai Antal, Lészai Dániel Igazgató, Székely Sámuel Jegyző, Várad Mihály.

Alaprendszabály kivonat:

1 §. A' CASINO egy oly egyesület, melyben több személyek részesülnek, nem csak mulatság és időtöltés — hanem főleg a' lelek' nemesebb, az emberi öszvesmiveltséget előmozdító gyönyöreinek éldellete kedvéért.

2 §. Tiszta erkölcsök és társalkodási miveltség, ezek azon két fő feltételek, melyek ezen egyesületbe való felvételt akármely férjfiura nézve lehetőse teszik.

5 §. Mivel a' Szászvárosi Casino főleg két Nemzeteknek u. m. a' Szásznak és Magyaroknak tagjaiból alakult, ezért ohajtott külön irányba ezen Egyesületnek, a' nyelv — és vallási különbség által elválasztott, de egymással városunk' kebelében béke és egyetértés közt élő, két Nemzet' tagjait egymáshoz még

közelebb hozni, 's ha lehet anyira egyesíteni, hogy a' Nemzeti különbség' érzése telyesleg elenyésszék, 's helyébe egyenlő gondolkodás modjának és érzésnek szelleme lépjen.

6 §. Esmeretszerzés és időtöltés az, mit a' Casino nyújt a' tagoknak. Az esmeretszerzésre eszközül szolgálnak a' könyvek, folyóiratok, ujságok, és a' gondolatoknak szabad, de a' mérséklés és illedelem' határait soha által nem hágó közlése. Időtöltésül pedig, a' társalkodáson kívül a' 'schach, ostábla, Billárd, kártya 's egyéb játékok. Az úgy nevezett házárd játékok, pharao, makao, ferbli, halberzwölfe, tilalmasok.

7 §. Ezen egyesületnek nints semmi politikai iránya. A' politika ugyan, mint tudomány, 's mint az öszves miveltséghez tartozó, ki nem rekesztethetik; de oly beszédek' tartása, melyek a' Felség' Nemzetek' és Villások' jogai ellen lennének intézve, meg nem szenvedendők —

12 §. A' Casino n. T. Bodola Károly piaczi ujj épületének egész felső emeletében reggeli 8 órától déli 12-ig és dél utáni 2 órától estvéli 10-ig nyitva áll, használatul a' részvényeseknek egyaránt a' vendégekkel.

20 §. A' Casino kormányozására 16 tagokat választ, titkos szózatolással a' közgyűlés, választottság neve alatt gondoskodnak a' Casino intézete folyamatban tartásáról — Ezek közzül választ ugyan csak a' közgyűlés három Igazgatónak, egyet Jegyzőnek, egyet Pénztárnoknak és egyet Gazdának —

33 §. A' ki a' valóságos tagok vagy részvényesek sorából, a' kötelezés ideje elmúltával, ki lépik, ez által le mond mind azon Jógairól, melyekkel a' Casino javaihoz birt. 'S ha négy év mulva, a' Casino el bomlana, annak egész vagyona a' szászvárosi három u. m. Catholica, Evangelica és Reformata Oskolák közt egyenlő mértékben osztassék fel.

„Mi folyton bucsuzunk“.

Városunk magyarsága újra kevesebb egy kedves, szeretetre méltó, szép családdal: dr. Szöllösy János ügyvéd, a magyar takarékpénztár ügyésze, a Kún-kollegium gondnoka övéivel e hó 17-én Kolozsvárra költözött, mint az odavaló Közhasznú Takarékpénztár vezérigazgatója. Nehezen határozta el magát a távozásra hiszen annyi kedves szál fűzte Hunyad megyéhez. Déván, hol atyja tanár volt, töltötte gyermekéveit és ifjúsága gondtalanabbik részét és Szászvároson, hová ezelőtt 19 évvel mint ügyvéd költözött, töltötte ifjúsága legszebb idejét, a családalapítás napsugaras korát és aztán a küzdelmes, de a családi tűzhely áldott melegétől áthatott férfikorának eddigi éveit.

Bizonyára még nehezebben vált meg városunktól neje kít már a kis gyermekkor és a szép leányévek emlékeinek virágfüzéréi kötözgettek ide. És nehezen lehetett itthagynia az annyi izléssel berendezett szép, kényelmes, igazi uriházat is nagy, szépen gondozott virágos udvarával, fenyőparkjával.

De úgy hisszük, nem csalódunk ha azt gondoljuk, hogy legnehezebben vált meg a család idős tagja, az anya, anyós és nagymama egy személyben, városuk egykori finom modoru, kedves népszerű orvosának és költőjének, dr. Tóth Sándornak özvegye. A távozáskor mennyi emlék szólalhatott meg szívében! „Emlékezés nélkül mi volnál te oh sziv? Beszédes hurjától megfosztott hárfá!“ Többen emlékezünk dr. Tóth Sándorék kedves, élénk, nyílt vendégszerető házára, melyben annyiszor csendült föl a boldog fiatal-

pár körében a magyar zene, magyar dal. A ház feje 11 év óta nyugszik, özvegyének közöttünk léte boldog, szép időkre emlékeztett. Most már az ő távozásával is halványabb lesz előttünk a mult.

A család távozása nagy veszteség kis társadalmunk közügyeire is. Férj és feleség mindig tudtak időt szakítani társadalmi tevékenységre. Szeretetremlő disztigvált egyéniségök, a közügy terén kifejtett, példaadó munkásságuk nagyon fog hiányozni. A közjóra törekvésben nemcsak buzgó munkálkodók, közrehatók, de éppen vezetők voltak mind a ketten, a férj főleg mint a Kún-kollegium gondnoka, előjárósági ügyvezető elnöke, a feleség mint a helybeli ref. nőegylet ügyvezető elnök.

A Kún-kollegim gondnokai sohasem voltak, nem lehettek, csak egy szép, diszes cím viselői, hanem minden időben komoly, nehéz, fárasztó munka volt a feladatuk. Fárasztó és sok-sok gondot okozó. Dr. Szöllösyt 1917-ben választotta a ref. Egyházkerület közgyűlésének egyhangú bizalma a Kún-kollegium gondnokává, 10 éve, hogy gondnok. Micsoda nehéz 10 év, mennyire tele küzdelemmel, gondal! De ő soha kinem fáradt türelmét, munkakedvét, buzgóságát, ügyszeretetét egy percig is el nem veszítette. És mit mondjunk a felesége áldásos társadalmi tevékenységéről? Beszéljen az a szeretet, ragaszkodás, meghatottság a mellyel e hó 15-én tőle mint ügyvezető elnökétől a ref. nőegylet választmánya rendes gyűléstermében diszgyűlés keretében elbucsuzott.

A választmány tagjai öt óra előtt már együtt voltak. Öt órakor lépett a terembe dr. Szöllösyné az őt meghívó Bocz Sománé és dr. Székely Ferencné választmányi tagokkal. A jelenlevők feláltak és meleg éljenzéssel fogadták, mikor belépett és rendes helyére ment, hol gyönyörű virágbokréta várta. Csűrös Pálné üdvözölte a választmány nevében elnök-társát, mondva, hogy rövid örömmek, de hosszú bánatnak forrása ez a pillanat; öröme, hogy a választmány újra együtt lehet szeretett ügyvezető elnökével, de fájdalomé, mert ez együttlét a bucsuzás is. Jelzi, hogy a választmány szeretete külső kifejezésül emléktárgyat akart ez alkalommal átnyújtani de az ünnepeltnek határozott kívánságára ettől el kellett állnia. Emléklappal fejezi ki a választmány ragaszkodását, köszönetét, hála-ját, az emléklap felolvasására fölkéri dr. Székely Ferencné tagtársat ki erre ezt tőle megszokott szép előadásában felolvasta. Most Bodor János lelkész mondott szép, megható szavakban köszönetet a távozonak az egyházköztség nevében buzgó tevékenységéért. De már mindenki szeméből peregnek a könnyek. Legmeghatottabb maga az ünnepelt, a ki szivből jövő megindult szavakkal mond köszönetet az elismerésnek, szeretetnek oly megnyilatkozásáért és Isten áldását kéri a nőegyletre, annak minden tagjára.

És az egész szép jelenet alatt átfogta, egybeölelte, egyesítette az ott levőket valami szent, tiszta eszményiség, örök nőiesség és emberszeretet, szivjóság, magyar fájdalom. Mindenki sirt.

Oh drága, aranyos női szivek, nemes női lelkek! Legyenek áldottak a ti könnyeitek! Tanítsatok sziv- és lélek nemességre, szeretetre, összetartásra, jóságra minket, keményszivű, zord, kevély férfiakat!

Elutazáskor a távozókat a jóbarátok, tisztelők kikisérték az állomásra, hogy az induláskor még egyszer „Isten hozzád“-ot mondjanak nekik.

S megható, meleg bucsuzás után a vonat

elvitte őket mind gyorsabban és gyorsabban, dübörgése, füstje, alakja mindinkább elmosódik, azután mintha itt se lett volna, elvész a messziségben, mint a szép mult. A szép mult? Vajjon volt-e, vagy csak álmodtuk?

Csűrös Pál.

Szerkesztő ur!

olvastam, hogy

Szüksége van firkára,
Mert hogy Bé-nek, Esz-nek, Gé-nek,
Elfogyott a tintája.

Hát bizony ez öreg hiba,
Se tintájuk, se kedvük,
Mondok, vigye el a fránya,
Firkálok majd helyettük.
Először is Mózsi bátyám
Mondókáját mondom el,
Bár tudom hogy nem szereti
Ha ujságban szerepel.

— Nem hálás egy mesterség ez,
— Higyjék kedves uraim!
Sokszor súlyos és veszélyes,
S tövisesek utaim.
Ámde mégis boldog vagyok
És még boldogabb lennék,
Ha végre egy hathengeres
Luxusra szert tehetnék.

A Pistuka így írná meg:
— Hej de rohan az idő!
Azt a rézfánfűtőülőjét
Mért van annyi bájos nő?!
Mért kell, hogy őszbe vegyüljünk
Rózsanyilás idején?
Miért, miért, bizony miért,
S hova tűnt a vig legény?

Gönczöl Pali körül-belül
Ezt akarta zengeni:
— Szeretném, ha nem kellene
Vágóhidra kimenni.
Szeretném, ha végre egyszer
Engem is szeretnének,
Szeretném, ha szökék-barnák
Végre — észrevennének.

Vékony Náci.

NAPI HIREK.

A „Hermania“

80 tagból álló hatalmas férfikara eljön Szászvárosra, nem anyagi sikerért csak megmutatni itt is szász testvéreinek, hogy Erdély szászágának annyi más intézményével és testületével egyetemben, ők is dolgoznak, pródúkálnak és tudnak. Bámulatos és erős faj ez a messze nyugatnak Kárpátok alatti lakója. Essen bár a világ a feje tetejére, érje bár őket ezer megpróbáltatás, céltudatos összetartó munkával és szorgalommal törnek céljuk fele, megtartani a fajt s odatejeszteni, hogy méltó reprezentánsai legyenek a világ egyik legelső nációjának, a németnek itt a keleten. Évszázadok óta lakói e földnek s mégis azok maradtak, kiknek idejöttek. Más szokások, életfelfogás, levegő vette és veszi körül és még sem assimilálódtak annyira, hogy elfeledjék, hogy ők szászok és nekik élet-hivatásuk és legszebb erényük a munka. Egy évezredes állam romjai s egy új ország zsendülése közepette megmaradtak az erős tölgynek, melynek lombjai talán megpörköldtek, de az egység, összetartás és munka nyomán hiszik és tudják ők, hogy új élet fakad az ősi tölgyből.

Nyolcvan intelligens szász férfi ajkán fog szombat este megcsendülni a német

dal, a német zenei kultúra legszebb alkotásai, hogy ünnepé avasson egy estét, ünnepévé a szászoknak, ritka élvezetté a műértőknek és tanulságos esté nekünk, magyaroknak. Mert el kell mennünk, ott kell lennünk, mikor kisebbségi testvéreink ünnepeit ünnekelnek, mert elérkezett az idő, hogy a kultúra útjain találkozva kezet nyujtsunk s együtt viseljük kisebbségi sorsunk terheit.

—b—

— **Ezüstlakodalom.** Debreczeny Károly volt postafőtiszt f. ho 18-án ünnepelte ezüslakodalomát.

— **Városi hírek.** Az uszoda megnyitása a kedvezőtlen időjárás és a helyreállítási munkák elkésése miatt elhalasztott, de azért napfürdőt már lehet venni, a zuhany is működik. — Amint Dévai tudósitonktól halljuk, a városi tanács f. évi május hó 30-dikára lesz összehiva a polgármester és az állandó választmány megválasztása végett. — A városi költségvetés végre jogerőre emelkedett és a városi tanács tagjai részére ki lesz nyomtatva. — Az 1925. évi acképes igazolványok május 31-ig meglettek hosszabítva.

— **Halálozás.** Héjas Gyula ur az Erdélyi Szénbánya R-t. bányamérnöke rövid szenvedés után 44 éves korában Egeresen meghalt. Az elhunytban özv. Héjas Józsefné fiát, a Fábry család közeli rokonát gyászolja.

— **Közgazdasági hírek.** Buza. Kinálat mérsékelt, de a kereslet is csak belföldi fogyasztásra szorítkozik, árak ellanyhultak. Fizetnek tiszta szép buzáért 800 leut mm.-ként. — Tengeri. Kinálat elég nagy, kereslet mérsékelt. Fizetnek egészséges áruért 500 leut mm.-ként — Lisztüzlet csendes. Kenyér 12, főző 14, nullás 16 leu kg.-ként. Korpában igen nagy a hiány. Nagymalmok készleteiket nagyobbrészt külföldre adták el. Áru nincsen, s a mi fölhajtható, a fogyasztásnak nem elegendő. Ára 5 leu kg.-ként.

— **Halálozás.** Noll Lajos, a helybeli járásbírótság tisztviselője 42 éves korában rövid szenvedés után meghalt. F. ho 17-én kartársainak és ismerőseinek részvéte kísérte ki utolsó útjára.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Motto: Ezen cikkemet kizárólag csakis az egyenes előfizetők olvashatják el, mások hunyják be a szemüket. „Egy althangu hajadon“.

Szánom-bánom a bűnömöt, de én vagyok az az urnak nevezett valaki, akinek a mult szombati lapja „Miről írjunk!“ cikkében éppen felakarta ajánlani a cserét, — úgy írja — egy bizonyos árnyékos helyen, (na-na, még hozzá sajnos, egyik színésznő abban a pillanatban éppen csicseregni kezdett?) t. i., hogy én legyek a szerkesztő és maga a kritizáló!

Szerénysége jeléül kis b-vel aláírott kedves szerkesztő ur ha már bevallottam a nagy gorombaságomat, hát ne kívánja tőlem, hogy e cikkem alá nevemet is aláírjam, engedje meg, hogy következetes maradjak magamhoz, hiszen ma ugyis nagyon divatos városunkban a névtelen levélírás. Maga meg kedves felelős szerkesztőcske nyugodtan garantálja a cikkemet és a kéziratomat, amint megígérte, alkalomadtán visszaadja. Ha nem, hát dobja a papirkosárba akár mindkettőt is, értem a szerkesztőcskéjét és a kéziratomat is.

Végre megmondom, hogy mi is adta kezembe a tollat. Először a goromba megjegyzésemet akartam jóvátenni azzal, hogy kétségbeesett felhívására irni segítségére sietek, másodsor magamra vettem azt a kihívását „Többeknek“ szóló szerkesztői tüzenetében,

hogy „ki írja meg a Sz. Mózes, B. István, G. Pál helyett az általuk már hetek óta beígért cikket. Témájuk volna: Há nekem végre egy jó autóm volna... Mikor én még legény voltam... Szeretném, ha szeretuének...“

Hát megirom én! — Mostantól kritizálhat Szerkesztő ur!

Elmentem hát és meginterjuváltam mindhármukat, amint következnek.

Az elsőt éppen az udvarában találtam, a mint gyorsabb menésre ösztökölte a „Bulevard“ kávéház „Gábor“ névre hallgatató szamarát.

Interjum kapcsan feltettem a kérdést, hogy mondjon el valami érdekeset az életéből és főképpen miért szeretné, hogyha egy jó autója volna? Rövid gondolkodás után egész természetesen hangon elmondja: „Hát bizony csodálkozni fog, hogy én nem készültem erre a pályára, én theologus voltam és annyira tökéletesítettem magam a tudományos beszédeimben, hogy amikor már arra ébredtem, hogy már nem is vagyok theologus, még mindig csak beszéltem, beszéltem, mignem a beszédem fonálának a száalai a rendőrségre vezettek. Nahát rendőr, az voltam, de liberális, az soha, így tehát kihajítottam.

Kihajítottam! Hajítottam! Hajtó! Hautó! Autó. Hiszen mondom, ez egy tősgyökeres székely kifejezés, amit az egész világ használ és amint ezt felfedeztem, rögtön nyitottam is egy autó-hajtó, azaz egy soffőr-kurzust. Nem lévén autóm és így persze csak elméleti iskolát nyitottam, de mondhatom, balekek azok akadtak a legjobb körökből is. A soffőröknek nélkülözhetetlen káromkodástant meg asszamateteteológiát olyan gyönyörű eredménnyel tanítottam, hogy már mind tullicitálták a mesterüket. És hát mi is lett volna a leg-hőbb vágyam akkor, mint hogyha egy jó autóm volna!

És mit tesz a sors? Végre a kiszámíthatatlan végzet az utamba dob egy eladó autót, egy történelmi nevezetességű autót, egy jó öreg négy hengeres „Fiát“-ot, amelyiknek a négy hengere közül az egyik amikor megszűnik működni, a gép három nagyot lő és utána megáll. Mintha a nagy történelmi személyek sziveinek utolsó dobbanását ismételné.

És azóta sincs nagyobb vágyam, minthogy hej! ha nekem egy jó autóm volna! (kár, hogy vágyakozó jelet nem talált ki az irodalom, mert azt tennék most utána.) De ünnepélyesen fogadkozom, hogy tudom Istenem megszabadítom az emberiséget ezektől a benzinszagtól büzhödött, ronda rosszsebes masináktól, mert megmondom kegyednek, hogy már feltaláltam a jövő század legpraktikusabb és legmegbízhatóbb közlekedési eszközét, a rejtett lovakkal vontatott autót. Természetesen a nagy pénzkrisis miatt még csak a számmal kísérletezem, de már is olyan eredménnyel, stb. Na hát ezt tovább nem hallgattam, mert ehez én Pista vagyok!

Apropó! Pistáról jut eszembe, hogy még két interjum hátra vagyom. Siettem tehát felkeresni a másodikat, akit különös véletlen folytán a corzón találtam amint térdig érő sportruhában három éretlen kislánynak csapta a szelet. Félre hivatam és bocsánatot kértem, hogy zavarom és kértem, hogy mondjon el valamit az ifjuságáról és igaz-e, hogy a kis lányok mindig „kezicsókolom“-mal köszöntik?

— Szamárság, mondta, a kislányok csak akkor köszöntenek ilyen illedelmesen, amikor csak a testem felső részét látják, olyankor mindig azt hiszik, hogy egy a háboruban megöszült bösz hadfi vagyok, de mikor meglátják daliás termetemet, ruganyos lépteimet, hej ha maga „Drága“ látta volna, hogy „a

mikor én még legény voltam“ mint huszár-önkéntes, és amikor én Balmazújvárosban a kórházban feküdtem, és amikor az operácián túl jobbra a gyomorbajomat kuráltam, hercegnők, grófnők — és már szedte elő tárcájából ily hódító alkalmakra kéznél levő fényképeit, de erre én szemérmesen siettem megköszönni a felvilágosítást, mert féltettem magam, hogy még Pali leszek ebbe a fiuba. Pali! Pál!

G. Pált éppen kedden reggel 9—10 óra között fogtam el, amint a „Transsilvania“-ból kijövet egy „Szerelm-szerelm“ című csárdást dudolva falazott hazafelé. Megérdeklődtem, hogy tényleg szeretné, ha szeretnék és hogy miért használja ezt a kifejezést Ady Endrétől, mikor saját maga is elég jóhírű költő.

Oh kérem! legyintett lemondó kézmozdulattal, ez mind hiába! Hát nem énekeltem a télen szívem egész melegével a lányoknak, hogy „Vagyok én legénynek olyan mint te lánynak...“ Ugy-e szépen énekeltem, szebben mint a dr. Ferenczy bonvivánja? Minden áldozatot megteszek — eredménytelenül. Az éjjel is mondom Pista Vilmosnak, „gyerünk“, de ők huzódóztak. Mondám, most nem nézek egy ötszáz leusra (de ti sem) elvittem őket, elhuzattam az ideálom ablaka alatt a „Szerelm-szerelm“ nótát és olyan szerelemvágyóan meredtem röntgen sugarakat lövelő szememmel az ablakára, hogy a cigány elértette és egy gikszert fogott. Erre én oda dobtam nekik egy husz pengő leust és undorral eltávoztam. Ugy-e, maga sem szeret engemet? Erre a válaszom be sem várva a fejéhez kapott és hosszú léptekkel tovább falazott, tele torokkal kiabálván: „Pedig hogy szeretném, ha szeretnének“.

Na ugy-e mondtam, kedves kritikusr, hogy csak le kell üljek és mindjárt hasábot írok össze. De hogy „Intellektuell“ vagyok, nem tagadhatja le, mert a saját tollammal vágtam a sok lusta munkatársa közé.

Lesem a szerkesztői üzenetét.

Egy althangu hajadon.

„ERZSÉBET“-MOZI

A KONVIKTUSBAN.

Alapítva 1911-ben. — Ig. váll. Neuvirth György.

Ma vasárnap, f. év május hó 22-én délután 4 és este 8 órakor:

LEHÁR FERENC

világhíres operettje

Luxemburg grófja.

A legjobb amerikai film-művészekkel.

Továbbá

a kiegészítő műsor.

Denaturált szesz állandóan kapható E. STERN-nél, Viz-utca 15. szám alatt. 30 1—3

Egy hosszú zongora eladó. Érdeklődni lehet Simeria (Piski) III. oszt. váróterem. 24 3—3

Egy jó varróleányt és egy tanulóleányt azonnal fölvesz Procinkevicz női szabó. 25 3—

Eladók néhai Szántó Károly butorai, u. m.: asztalok, különböző szekrények, székek stb. Érdeklődni lehet a Szöllősy-féle üzletben. 27 2—

Eladó a Főtéren lévő Rápolthy-féle és az Ujtemplom-utcában a Nagy-féle ház. Bővebb felvilágosítással dr. Székely Ferenc ügyvéd szolgál. 26 3—3

Valódi „Katschek“-féle

„Eternit“-pala

a jelenkor legjobb tetőfedő anyaga.

29 1—12

Kapható:

Grossmann Testvérek
cégnél, **PETROȘENI.**

Fürdőmegnyitás!

Szíves tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy folyó hó 21-én

Algyógyfürdőt

megnyitottam. Az előszezonban, május 21-től jun. 30-ig, teljes penzió naponta 150— leu, (lakás, naponta 3-szori étkezés). A főszezonban is mérsékelt árak!

Rendes autobus-járat úgy helyből, mint a romoszi állomásról. A főszezonban a szászsebesi híres Pongrácz-zenekar játszik.

Tisztelettel:

Nițu Branga

31 1—

A legjobb, a legzamatosabb sör a

„Tordai Sörgyár Rt.” söre.

Nagyban és kicsinyben kapható a

Schuleri Frigyes szeszgyár Rt.-nál ORĂȘTIE.

A Schuleri Frigyes szeszgyár Rt. ajánlja elsőrangú likőr-különlegességeit, továbbá mindenféle pálinka-, rum- és borpárlatait, ugyiszintén a kiváló zamatu küküllőmenti fajborait hordókban és palackokban.

A Tordai Sörgyár Részvénytársaság söreinek

a híres „LUX” sörnek

is főnagyraktára.

8—18

Nagy pünkösdi vásár!

Mielőtt ruhaszükségletét beszerezné, tekintse meg vételkényszer nélkül !:

Stern Ferdinánd

női- és férfi divatáruházát.

A lei állandó javulása miatt az összes raktáron lévő áruimat

15 százalék
árkedvezménnyel adom.

Dusan felszerelt raktáron bel- és külföldi női- és férfiruha-szövetek, divatkülönlegességek férfi-ingek, zoknik, harisnyák, nyakkendők, kalapok, mindenféle selymek

állandóan nagy választékban kaphatók.

21 4—6

„CORDATIC“

Nagyrománia

legmodernebb és legnagyobb

vulcanizáló

üzeme

Orăștie, Fötér 3 szám.

Vállalja felelősség mellett autógummik vulcanizálását, galoschnik és hócipők javítását, bármily méretű köpeny vulcanizálását stb.

Az üzem napi képessége 50 köpeny.

Pontos és gyors kiszolgálás!

22 4—10